

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про нагороди Верховної Ради України», внесений народними депутатами України Стефанчуком Р.О., Корнієнком О.С., Кондратюк О.К. та іншими народними депутатами України (всього – 241 підпис) (реєстр. № 13626 від 13.08.2025)

Комітет на своєму засіданні 18 серпня 2025 року (протокол № 237) згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 13 серпня 2025 року (електронна картка документа (1972318) розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про нагороди Верховної Ради України», внесений народними депутатами України Стефанчуком Р.О., Корнієнком О.С., Кондратюк О.К. та іншими народними депутатами України (всього – 241 підпис) (реєстр. № 13626 від 13.08.2025).

Комітет зазначив, що у пояснювальній записці до проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 13626) йдеться про те, що: «Проектом Постанови визначається нова система нагород Верховної Ради України, до яких належатимуть: а) почесні відзнаки Верховної Ради України: Золота медаль Верховної Ради України імені Михайла Грушевського, Золота медаль Верховної Ради України імені Анни Київської, Нагрудний знак Верховної Ради України "За розбудову парламентаризму" імені Вячеслава Чорновола, Нагрудний знак Верховної Ради України "За служіння Українському народу" імені Левка Лук'яненка, Нагрудний знак Верховної Ради України "За нашу і вашу свободу», Нагрудний знак Верховної Ради України "Гідність і відвага" імені Євгена Коновальця, при цьому втрачає чинність Постанова Верховної Ради України «Про Почесну грамоту та Грамоту Верховної Ради України»; б) відзнаки Верховної Ради України: Подяка Голови Верховної Ради України, Цінний подарунок Голови Верховної Ради України, Подяка комітету Верховної Ради України; в) премії Верховної Ради України імені Пилипа Орлика (раніше - премія Верховної Ради України за внесок молоді у розвиток парламентаризму, місцевого самоврядування), імені Василя Сухомлинського (раніше - премія Верховної Ради України педагогічним працівникам закладів дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти), імені Ігоря Юхновського (раніше - премія Верховної Ради України молодим ученим), імені Бориса Грінченка (раніше - премія Верховної Ради України найкращим учасникам зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти);

г) стипендії Верховної Ради України імені Івана Огієнка (раніше - іменні академічні стипендії Верховної Ради України здобувачам фахової передвищої та вищої освіти), імені Григорія Сковороди (раніше - соціальні стипендії Верховної Ради України для здобувачів фахової передвищої та вищої освіти), імені Бориса Патона (раніше - іменні стипендії Верховної Ради України для молодих учених); д) ювілейні, пам'ятні нагороди Верховної Ради України з особливих нагод, що визначатимуться окремими постановами Верховної Ради України».

Ініціатори обґрунтовують необхідність прийняття запропонованого проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 13626) тим, що «станом на 2025 рік система нагород (премій, відзнак, стипендій та інших видів нагород), рішення про відзначення якими приймаються Парламентом України, Головою Верховної Ради України, комітетами Верховної Ради України, є недостатньо систематизованою та упорядкованою, а правові акти, що регламентують статус відповідних нагород та порядок відзначення ними, - недостатньо уніфікованими. Зазначене зумовлено, зокрема, різним часом прийняття правових актів, точковістю змін, що вносилися до одних актів та не вносилися (або вносилися в інакшій варіації) до інших актів з відповідних питань.

Крім того, певна кількість нагород Парламенту (наприклад, Грамота Верховної Ради України, Почесна Грамота Верховної Ради України) залишаються фактично незмінними з радянських часів (Грамота Президії ВР УРСР, Почесна Грамота Президії ВР УРСР) та наразі є не лише концептуально застарілими, а й продовжують відображати колишні радянські практики.

Нова концепція нагород Верховної Ради України відходить від застарілих радянських назв та ієрархії нагород Парламенту, утворює імена видатних українців, військових, державотворців, народних депутатів України попередніх скликань Верховної Ради України, інших політичних діячів, борців за незалежність України у XX столітті. Ці імена стануть частинами назв відповідних нагород, що сприятиме посиленню збереження національної та інституційної пам'яті».

Проектом Постанови Верховної Ради України (реєстр № 13626) у пунктах 1 – 4 пропонується зокрема таке:

«Установити такі нагороди Верховної Ради України:

- 1) почесні відзнаки Верховної Ради України, визначені пунктом 2 цієї Постанови;
- 2) відзнаки Верховної Ради України, визначені пунктом 3 цієї Постанови;
- 3) премії Верховної Ради України, визначені пунктом 4 цієї Постанови;
- 4) стипендії Верховної Ради України, визначені пунктом 5 цієї Постанови;
- 5) ювілейні, пам'ятні нагороди Верховної Ради України з особливих нагод, що визначаються окремими постановами Верховної Ради України.

До почесних відзнак Верховної Ради України (далі – почесні відзнаки) належать:

- 1) "Золота медаль Верховної Ради України імені Михайла Грушевського";

- 2) "Золота медаль Верховної Ради України імені Анни Київської";
- 3) "Нагрудний знак Верховної Ради України "За розбудову парламентаризму" імені Вячеслава Чорновола";
- 4) "Нагрудний знак Верховної Ради України "За служіння Українському народу" імені Левка Лук'яненка";
- 5) "Нагрудний знак Верховної Ради України "За нашу і вашу свободу";
- 6) "Нагрудний знак Верховної Ради України "Гідність і відвага" імені Євгена Коновальця".

До відзнак Верховної Ради України належать:

- 1) "Подяка Голови Верховної Ради України";
- 2) «Цінний подарунок Голови Верховної Ради України»;
- 3) "Подяка комітету Верховної Ради України";

До премій Верховної Ради України належать:

- 1) Премія Верховної Ради України імені Пилипа Орлика;
- 2) Премія Верховної Ради України імені Ігоря Юхновського;
- 3) Премія Верховної Ради України імені Василя Сухомлинського;
- 4) Премія Верховної Ради України імені Бориса Грінченка.»

Згідно з пунктом 7 запропоновано визначити умови нагородження, порядок представлення до нагородження, розгляду матеріалів та прийняття рішення про нагородження або про відмову у нагородженні почесними відзнаками, відзнаками Верховної Ради України, їх опис, порядок вручення, носіння та зберігання, а також гранична кількість таких нагород, що можуть бути вручені впродовж календарного року, визначаються положеннями про ці нагороди, що затверджує Голова Верховної Ради України.

Розміри премій та стипендій Верховної Ради України а також порядок їх фінансування запропоновані у пункті 8 проекту Постанови мають визначатися положеннями про ці премії та стипендії, що затверджує Верховна Рада України.

Своєю чергою про нагородження почесною відзнакою, відзнаками "Подяка Голови Верховної Ради України", «Цінний подарунок Голови Верховної Ради України» видається розпорядження Голови Верховної Ради України, а про нагородження відзнакою "Подяка комітету Верховної Ради України" приймається рішення відповідного комітету Верховної Ради України.

У зв'язку з цим запропоновано визнати такою, що втратила чинність, Постанову Верховної Ради України "Про Почесну грамоту та Грамоту Верховної Ради України" від 5 липня 2001 року № 2541-III (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 40, ст. 195; 2006 р., № 10–11, ст. 99; 2011 р., № 45, ст. 496)».

Комітет зазначив, що відповідно до частини четвертої статті 93 Регламенту Верховної Ради України та предмета відання Комітету, визначеного Постановою Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 29 серпня 2019 року № 19-IX, зазначаємо, що проект Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 13626) внесено на реєстрацію згідно з частиною першою статті 89,

частиною другою статті 90 та частинами першою, другою і шостою статті 91 Регламенту Верховної Ради України, за підписом осіб, які мають право законодавчої ініціативи, разом з проектом постанови, яку пропонується Верховній Раді України прийняти за результатами його розгляду, пропозицією щодо кандидатури доповідача на пленарному засіданні, пояснювальною запискою та їх електронними файлами.

Комітет вважає, що запропоновані проектом Постанови Верховної Ради України «Про нагороди Верховної Ради України» (реєстр. № 13626 від 13.08.2025) новели є необхідними, заслуговують на увагу та підтримку.

Відтак, враховуючи вищевикладене, керуючись частиною третьою статті 93 та частиною третьою статті 138 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про нагороди Верховної Ради України», внесений народними депутатами України Стефанчуком Р.О., Корнієнком О.С., Кондратюк О.К. та іншими народними депутатами України (всього – 241 підпис) (реєстр. № 13626 від 13.08.2025) та рекомендував Верховній Раді України включити зазначений проект Постанови до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України, розглянути його та прийняти в цілому.

Голова Комітету

